

Recensent: Wout Joling

Anne Wijn: 'Afterparty' Ondanks alles gelukkig. Schrijverij Mooi Mens, Elst 2014. ISBN 9789490352356. Zie ook: www.schrijverijmooimens.nl (Coma/ Niet Aangeboren Hersenletsel/ Coping/ Veerkracht/ ED/1)

Soort boek/stijl/ziekte: 'Afterparty' (159 pgs) is het bijzondere levensverhaal van Anne, die als elfjarig meisje na een feestje van haar beste vriendin op weg naar huis uit een bestelbus valt en zo ongelukkig terecht komt, dat zij twee maanden lang in een diep coma belandt. In het boek vertelt ze over haar revalidatie die jaren in beslag neemt. Uiteindelijk krijgt ze door haar doorzettingsvermogen en de liefde van haar directe omgeving haar leven weer op de rails. Nu, dertig jaar later, heeft ze een studie psychologie volbracht, is ze getrouwd, moeder van twee kinderen en gelukkig.

Over de schrijver: Over de schrijfster is geen informatie gevonden. Het boek is autobiografisch. Uit privacy overwegingen zijn sommige namen gefingeerd.

Korte beschrijving: Anne is voor het ongeluk, waardoor ze in een diep coma raakt, een meisje met een mooie toekomst in het vooruitzicht. Een meisje van elf met veel vriendjes en vriendinnetjes, lieve ouders en goede cijfers op school. Na de zesde klas zal ze naar het gymnasium gaan. Ze zit op muziekles, speelt dwarsfluit. Want Berdien Stenberg is hip. Ze turnt, in de selectie. Speelt hockey, is snel en staat altijd voor in het veld. Ze heeft als alle meisjes een poëziealbum en ze houdt een dagboek bij: "24 juni 1982: Lief dagboek, Vanmorgen op school werd ik gepest."

En dan gebeurt in november 1984 een ongeluk dat haar leven compleet zal veranderen. Na afloop van een feestje wordt ze met een aantal klasgenootjes in een bestelbusje naar huis gebracht. Onderweg valt ze uit het busje, omdat de deur niet goed blijkt te zijn afgesloten. In het ziekenhuis raakt ze in coma waaruit ze pas na twee maanden wakker wordt. Daarna belandt ze in een rolstoel en lijkt geen enkele toekomst te hebben.

In tweeëndertig hoofdstukken, die vlot weg lezen, beschrijft Anne haar strijd tegen de gevolgen van het ongeluk. We lezen over haar beperkingen, haar revalidatie, het met hulp van een actieve advocaat verkrijgen van een schadevergoeding voor de geleden schade, de opbloeiende liefde voor de jongen met wie ze later trouwt en twee gezonde kinderen krijgt. Op de school voor gehandicapte kinderen beseft ze dat ze meer kan dan haar klasgenootjes, maar thuis bij de valide mensen ervaart ze haar beperkingen. 'Ik kan meer dan zij, dus mijn zelfvertrouwen stijgt. De gehandicapentaal krijg ik snel onder de knie. We zeggen handies tegen gehandicapten, spast tegen een spastisch kind, rollen tegen lopen. Ik vind het fijn dat ik geaccepteerd word in de handiewereld. In de weekenden en tijdens vakanties voel ik me weer Anne de nietsnut.'

Jaren later, ze is dan 40 jaar, schrijft ze haar boek. Ze heeft haar leven op orde en staat midden in de samenleving. Ze heeft een gezin, werkt in de ouderen- en gehandicaptenzorg en ze heeft haar rijbewijs gehaald, in een normale auto.

Wat viel op: Anne heeft een prachtig boek geschreven. Haar overkomt als jong meisje een ingrijpend ongeluk. Menigeen zou door de gevolgen ervan in een diep dal belanden. Maar Anne is een sterke persoonlijkheid en een rasoptimist. Zelf zegt ze, als volwassen vrouw terugkijkend op de datum van haar ongeluk: 'Het voelt alsof ik op deze datum een nieuw leven begonnen ben.' Anne heeft een bijzondere boodschap, die elke lezer ter harte kan nemen: 'Geniet van het leven, het is mooi, je kunt van

iedere dag een feestje maken.’ Ze schrijft haar verhaal ‘om tegen ex-comapatiënten en mensen met Niet Aangeboren Hersenletsel te zeggen: Blijf de aandacht niet continu op jezelf richten, maar stel je open voor andere mensen. Door je werkelijk te interesseren voor anderen kom je pas echt verder.’ Beter kun je dit boek niet samenvatten.

Tegelijk is het ook een persoonlijk verhaal, dat ze schrijft voor de mensen die ze liefheeft, haar moeder, haar vader, haar zussen, haar kinderen, haar man Michiel. ‘Hij begrijpt, na eenentwintig jaar samen, dat ik spullen uit mijn rechterhand laat vallen. Kapot natuurlijk.’ “Ik kom toch niet in je verhaal voor hè?” “Wat denk je zelf, schat?” ‘Afterparty’ (treffende titel) is een boek vol drama, hoop en emotie. Niet zonder humor, zelfspot en relativering. En een goede afloop. Aanbevolen.

Citaten:

- P 39: ‘De comaperiode bestaat uit een droom, waarin het leven gewoon doorgaat. ....Ik ben erg in de war. Wat is werkelijkheid en wat is een droom?’
- P 47: ‘De dag is aangebroken dat ik uit het ziekenhuis ontslagen word. Ze hebben goed voor me gezorgd, ook al heb ik het meeste niet meegekregen. Ik kan al één woord uitspreken: huis. Nou ja, ik zeg ui...maar het begin is er.’
- P 61: ‘Ik lach veel. Is dat dom? Misschien wel, want mensen kunnen denken: die is gek, zij kan alleen maar lol maken en lachen. Dat is niet zo. Het lachen verzacht voor mij de pijn die op de achtergrond aanwezig is.’
- P 67: ‘Helaas is het niet zo simpel om weer mee te tellen in de maatschappij. Ik probeer vriendelijk te zijn en vrienden te maken, op een bepaalde manier lukt dat niet. Misschien omdat ik nog traag reageer en niet echt vloeiend praat, daardoor zijn mijn bewegingen niet soepel. De reden vertelt niemand mij.’
- P 87: ‘Met de zeilvereniging gaan we weekendjes op pad, heerlijk dat gevoel van vrijheid op het water. Tijdens het kampvuur neem ik het hoogste woord, daarna in bed lekker zoenen met een leuke jongen.’
- P 123: ‘Op sommige groepen worden cliënten vastgelegd, vanwege automutilerend gedrag, met eenzelfde slotje als waarmee ik destijds ook vastgelegd lag. Ik kan me het onmachtige gevoel nog herinneren.’
- P 127: ‘Ik ben eraan gewend dat ik onhandig ben, dingen laat vallen, niet helemaal recht loop waardoor ik altijd dronken lijk, niet goed zie en niet met de kinderen van de waterglijbaan kan vanwege de pijn in mijn stuitje door de decubitusplek.’
- P 135: ‘Als je glimlachend door het leven gaat, voel je je al beter. Zo gemakkelijk is het. Zon en licht zijn goed voor een mens. Bij ons is altijd de verlichting aan.’